

EUROALUEEN TALOUSNÄKYMIÄ KOSKEVAT EUROJÄRJESTELMÄN ASiantuntijoiden Arviot

Eurojärjestelmän asiantuntijat ovat laatineet marraskuun 21. päivään 2005 mennessä saatavissa olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä.¹ BKT:n määrän keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin ennakoitaan olevan 1,2–1,6 % vuonna 2005. Sen arvioidaan olevan 1,4–2,4 % sekä vuonna 2006 että vuonna 2007. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) keskimääräisen vuotuisen nousuvauhdin ennakoitaan olevan 2,1–2,3 % vuonna 2005. Sen arvioidaan olevan 1,6–2,6 % vuonna 2006 ja 1,4–2,6 % vuonna 2007.

Kehikko 1

TEKNISET OLETUKSET

Eurojärjestelmän asiantuntija-arviot perustuvat useille oletuksille, jotka koskevat korkoja, valuuttakursseja, öljyn hintaa ja finanssipolitiikkaa.

Yksi teknisistä oletuksista on, että lyhyet markkinakorot ja kahdenväliset valuuttakurssit pysyvät arviointijakson aikana muuttumattomina sillä tasolla, jolla ne olivat marraskuun alkupuoliskolla. Kolmen kuukauden euriborkorolla mitattujen lyhyiden korkojen oletetaan siten pysyvän muuttumattomina 2,28 prosentissa. Muuttumattomia valuuttakursseja koskevan teknisen oletuksen mukaan euron dollarikurssi on 1,19 ja euron efektiivinen valuuttakurssi 2 % heikompi kuin vuonna 2004 keskimäärin.

Pitkiä korkoja sekä öljyn ja muiden raaka-aineiden kuin energian hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin marraskuun alkupuoliskolta. Markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella nousevat hieman eli keskimäärin 3,7 prosenttiin vuonna 2007 oltuaan keskimäärin 3,5 % vuonna 2005. Muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen oletetaan Yhdysvaltain dollareina mitattuna nousevan 5,8 prosentilla vuonna 2005, 3,8 prosentilla vuonna 2006 ja 5,2 prosentilla vuonna 2007. Futuurimarkkinoiden perusteella öljyn barrelihinnan oletetaan olevan 60,0 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2006 ja 59,5 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2007.

Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset perustuvat kansallisiin budjettisuunnitelmiin euroalueen eri maissa. Oletuksiin on sisällytetty kaikki sellaiset julkisen vallan toimenpiteet, jotka on joko jo hyväksytty parlamentissa tai määritelty yksityiskohtaisesti niin, että ne todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin. Viimeinen finanssipolitiikkaa koskevien oletusten päivytyspäivä oli 21.11.2005. Näin ollen Saksassa vastikään sovitut toimenpiteet on otettu huomioon näissä asiantuntija-arvioissa.

KANSAINVÄLINEN YMPÄRISTÖ

Euroalueen ulkopuolisen ympäristön odotetaan pysyvän arviointijaksolla suotuisana. Yhdysvaltojen BKT:n määrän kasvun arvioidaan pysyvän voimakkaana, joskin hieman hitaampana kuin vuonna 2004. Aasiassa (pl. Japani) BKT:n määrän kasvun odotetaan pysyvän selvästi nopeampana kuin maailmantaloudessa keskimäärin, mutta hieman hitaampana kuin viime vuosina. Useimpien muiden suurten talouksien kasvun arvioidaan myös jatkuvan voimakkaana. Talouskasvun odotetaan pysyvän vahvana myös Euroopan unioniin 1.5.2004 liittyneissä maissa.

¹ Eurojärjestelmän arviot on tuotettu EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijoiden yhteistyönä. Ne laaditaan kahdesti vuodessa, ja ne muodostavat osan aineistoa, jota EKP:n neuvosto käyttää arvioidessaan talouskehitystä ja hintavakauteen kohdistuvia riskejä. Lisätietoa arvioiden laatimisesta käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista löytyy oppaasta "A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises", EKP, kesäkuu 2001. Arvioihin liittyy epävarmuutta on kuvattu esittämällä ne vaihteluvälinä. Vaihteluvälit perustuvat aiempina vuosina laadittujen arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisiin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella.

BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin euroalueen ulkopuolella ennakoidaan olevan vuonna 2005 keskimäärin noin 4,9 %, ja sen arvioidaan olevan keskimäärin noin 4,8 % vuonna 2006 ja 4,5 % vuonna 2007. *Euroalueen ulkopuolisten vientimarkkinoiden kasvuvauhdin* ennakoidaan olevan vuonna 2005 noin 7,2 %, ja sen arvioidaan olevan noin 7,1 % vuosina 2006 ja 2007.

Taulukko 1 Kokonaistaloudellinen arvio

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)¹⁾

	2004	2005	2006	2007
YKHI	2,1	2,1–2,3	1,6–2,6	1,4–2,6
BKT:n määrä	1,8	1,2–1,6	1,4–2,4	1,4–2,4
Yksityinen kulutus	1,4	1,1–1,5	0,9–1,9	0,6–2,2
Julkinen kulutus	1,1	0,4–1,6	1,1–2,1	0,5–1,5
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	1,6	1,4–2,4	1,6–4,6	1,5–4,7
Vienti (tavarat ja palvelut)	6,1	2,6–5,4	4,3–7,5	4,1–7,3
Tuonti (tavarat ja palvelut)	6,3	3,4–6,0	4,2–7,6	3,5–6,9

1) Jokaisen muuttujan ja arviointijakson vaihteluvälit perustuvat euroalueen keskuspankkien aiempien arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisten erojen itseisarvojen keskiarvoon. BKT:n määrää ja sen eriiä koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin. Tuontia ja vientiä koskevissa arvioissa on mukana myös euroalueen sisäinen kauppa.

BKT:N MÄÄRÄN KASVUA KOSKEVAT ARVIOT

Eurostatin ensimmäinen arvio euroalueen BKT:n määrän kehityksestä tämän vuoden kolmannelle neljänneksellä viittaa siihen, että neljännesvuosikasvu oli 0,6 %, kun ensimmäisellä neljänneksellä kasvuvauhti oli 0,3 % ja toisella 0,4 %. Tulevaisuudessa neljännesvuosikasvuvauhtien arvioidaan vakiintuvan lähelle 0,5 prosenttia. BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin ennakoidaan siten olevan vuonna 2005 keskimäärin 1,2–1,6 %, ja sen arvioidaan olevan 1,4–2,4 % sekä vuonna 2006 että vuonna 2007. Viennin kasvun odotetaan arviointijaksolla tukevan edelleen taloudellista toimeliaisuutta, sillä ulkomaisen kysynnän oletetaan jatkuvan vahvana. Kotimaisenkin kysynnän pitäisi olla vankkaa.

BKT:n kotimaisen kysynnän eristä *yksityisen kulutuksen* keskimääräisen vuotuisen kasvun ennakoidaan olevan 1,1–1,5 % vuonna 2005, mikä heijastaa osittain sitä, että tulojen maltillinen kasvu ja energian korkea hinta heikentävät kotitalouksien ostovoimaa. Kulutuksen arvioidaan lisääntyvän 0,9–1,9 % vuonna 2006 ja 0,6–2,2 % vuonna 2007. Työllisyyden jonkinasteisen paranemisen ja hyvinä pysyvien pääomatulojen arvioidaan tukevan kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja, mutta reaalityulojen kasvu pysyy maltillisena. Säästämisasteen odotetaan pysyvän suurin piirtein vakaana arviointijaksolla.

Kiinteiden investointien keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin ennakoidaan olevan 1,4–2,4 % vuonna 2005, ja sen arvioidaan olevan 1,6–4,6 % vuonna 2006 ja 1,5–4,7 % vuonna 2007. *Yritysten investoinnit* hyötynevät vahvasta ulkomaisesta kysynnästä, suotuisasta rahoitustilanteesta ja vahvoista yritystuloksista. *Yksityisten asuinrakennusinvestointien* arvioidaan kasvavan arviointijaksolla edelleen maltillisesti.

Viennin (mukaan lukien euroalueen sisäinen kauppa) keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin ennakoidaan olevan 2,6–5,4 % vuonna 2005, ja sen arvioidaan olevan 4,3–7,5 % vuonna 2006 ja 4,1–7,3 % vuonna 2007. Euroalueen ulkoisten vientimarkkinaosuuksien odotetaan pysyvän suhteellisen vakaina arviointijaksolla toisaalta kansainvälisen kilpailun lisääntymisen ja toisaalta hintakilpailukyvyyn jonkinasteisen paranemisen vuoksi. *Tuonnin* keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin odotetaan olevan vuonna 2005 hieman viennin kasvuvauhtia nopeampi ja hidastuvan sitä hitaammaksi vuonna 2006. Kaiken kaikkiaan nettoviennillä arvioidaan olevan lievä positiivinen vaikutus BKT:n määrän kasvuun.

Työllisyyden kasvun arvioidaan nopeutuvan jonkin verran arviointijaksolla kehityksen muuttuessa viimeaikaista suotuisammaksi. Samalla työvoiman tarjonnan odotetaan lisääntyvän, kun

työllisyysnäkymät ovat parantuneet ja monissa euroalueen maissa on tehty rakenteellisia uudistuksia työmarkkinoilla. Työttömyysasteen arvioidaan laskevan arviointijaksolla edelleen.

HINTOJA JA KUSTANNUKSIA KOSKEVAT ARVIOT

YKHI:n keskimääräisen nousuvauhdin ennakoitaan olevan 2,1–2,3 % vuonna 2005, ja sen arvioidaan olevan 1,6–2,6 % vuonna 2006 ja 1,4–2,6 % vuonna 2007. Hintoja koskeviin arvioihin vaikuttavat useat oletukset. Ensinnäkin öljyn hinnan, jonka vuoksi energiaerällä on ollut merkittävä YKHI-inflaatiota nopeuttava vaikutus viime vuosina, oletetaan pysyvän suurin piirtein vakaana arviointijaksolla. Toisekseen työntekijää kohti laskettujen nimellispalkkojen nousuvauhdin oletetaan pysyvän arviointijaksolla maltillisena. Hintakehitystä koskevien arvioiden taustalla on siis odotus, että öljyn hinnannoususta aiheutuu vain rajoitetusti kerrannaisvaikutuksia palkkoihin. Tuottavuuden on myös arvioitu kasvavan hieman, mikä vaikuttaa osaltaan siihen, että yksikkötyökustannusten kasvun arvioidaan pysyvän melko vakaana arviointijaksolla. Kolmanneksi asiantuntija-arvioissa on otettu huomioon vain ne välillisten verojen muutokset, joita voitiin pitää riittävän varmoina 21.11.2005 mennessä.² Lisäksi arviot perustuvat odotukseen, että hintapaineet muusta tuonnista kuin raaka-aineista jäävät vähäisiksi.

VERTAILUA SYYSKUUN 2005 EKP:N ASiantuntijoiden ARVIOON

Taulukko 2 Vertailua syyskuun 2005 arvioon

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	2004	2005	2006
BKT:n määrä – syyskuu 2005	1,8	1,0–1,6	1,3–2,3
BKT:n määrä – joulukuu 2005	1,8	1,2–1,6	1,4–2,4
YKHI – syyskuu 2005	2,1	2,1–2,3	1,4–2,4
YKHI – joulukuu 2005	2,1	2,1–2,3	1,6–2,6

Joulukuun 2005 asiantuntija-arviossa BKT:n määrän kasvun arvioitu vaihteluväli vuonna 2005 asettuu syyskuun 2005 arviossa esitetyn vaihteluvälin yläpään. Vaihteluväliä vuonna 2006 on tarkistettu hieman ylöspäin. YKHI-inflaation arvioitu vaihteluväli vuonna 2005 on sama kuin syyskuun 2005 asiantuntija-arvioissa. Vaihteluväliä vuonna 2006 on tarkistettu ylöspäin. Tämä tarkistus johtuu pääasiassa siitä, että joulukuun arvioissa ei enää oteta huomioon Alankomaiden vuoden 2006 terveydenhuoltouudistuksen vääristävää tilastovaikutusta, joka arvioitiin syyskuun 2005 asiantuntija-arvioissa -0,2 prosentin suuruisiksi.

Kehikko 2

MUIDEN LAITOSTEN ENNUSTEET

Useat kansainväliset järjestöt ja yksityiset ennustelaitokset julkaisevat ennusteita euroalueen talousnäkymistä. Nämä ennusteet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimien kokonaistaloudellisten arvioiden kanssa, koska ne on julkaistu eri ajankohtina ja ne ovat siksi osittain vanhentuneet. Lisäksi niiden oletukset finanssipolitiikkaa, rahoitusmarkkinoita sekä euroalueen ulkoista ympäristöstä koskevista muuttujista kuten öljyn hinnasta on johdettu erilaisin (osin tarkemmin määrittelemättömin) menetelmin.

Tällä hetkellä käytettävissä olevissa muiden ennustelaitosten ennusteissa euroalueen BKT:n määrän vuotuinen kasvuvauhti on vuonna 2005 keskimäärin 1,2–1,4 %, vuonna 2006 keskimäärin 1,7–2,1 % ja vuonna 2007 keskimäärin 2,0–2,2 %. Samaan aikaan ennusteissa ennakoitaan keskimääräisen vuotuisen YKHI-inflaatiiovauhdin

² Saksan suhteen on tehty oletus, että arvonlisäveroa korotetaan 3 prosenttiyksikköä vuonna 2007.

olevan 2,1–2,3 % vuonna 2005, 1,8–2,2 % vuonna 2006 ja 1,6–1,9 % vuonna 2007. Nämä vauhdit ovat kaikki eurojärjestelmän asiantuntija-arvion vaihteluvälien sisällä.

Taulukko Euroalueen BKT:n määrän kasvuennusteiden ja YKHI-inflaatioennusteiden vertailua

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamisajankohta	BKT:n määrän kasvu			YKHI-inflaatio		
		2005	2006	2007	2005	2006	2007
Euroopan komissio	lokakuu 2005	1,3	1,9	2,1	2,3	2,2	1,8
IMF	syyskuu 2005	1,2	1,8	2,2	2,1	1,8	1,9
OECD	marraskuu 2005	1,4	2,1	2,2	2,2	2,1	1,6
Consensus Economics Forecasts	marraskuu 2005	1,3	1,7	–	2,2	1,9	–
Survey of Professional Forecasters	lokakuu 2005	1,3	1,7	2,0	2,2	2,0	1,8

Lähteet: Euroopan komission ennuste (syyskuu 2005), IMF World Economic Outlook (syyskuu 2005), OECD Economic Outlook n:o 78, Consensus Economics Forecasts ja EKP:n Survey of Professional Forecasters. Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot ja OECD:n ennusteet perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin, kun taas Euroopan komission ja IMF:n ennusteiden luvuissa ei oteta huomioon sitä, montako työpäivää kunakin vuonna on. Muissa ennusteissa ei mainita, perustuvatko ne työpäiväkorjattuihin tietoihin vai eivät. Vuonna 2004 euroalueen BKT:n määrän keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti oli työpäiväkorjaamattomana noin ¼ prosenttiyksikköä nopeampi kuin työpäiväkorjattu kasvuvauhti, sillä sinä vuonna oli tavallista enemmän työpäiviä.

© Euroopan keskuspankki, 2005

Käyntiosoite: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Saksa

Postiosoite: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Saksa

Puhelinnumero: +49 69 1344 0

Faksi: +49 69 1344 6000

Internet: <http://www.ecb.int>

Kaikki oikeudet pidätetään.

Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.